

To tyske forbundsstater (Freie und Hansestadt Hamburg og Schleswig-Holstein) overtagelse af HSH Nordbank AG

4/0120-0401-0041/TIF/SAH

Den 25. maj 2009 meddelte de to tyske forbundsstater Freie und Hansestadt Hamburg (i det følgende Hamburg) og Schleswig-Holstein, at disse stater har indgået aftale med HSH Nordbank AG (i det følgende HSH) om overtagelse af aktiemajoriteten i selskabet.

Overtagelsen udgør en fusion omfattet af konkurrencelovens bestemmelser om fusionskontrol, hvilket betyder, at fusionen ikke må gennemføres, før Konkurrencerådet har godkendt den.

1. Fusionsparterne

HSH

HSH er en investeringsbank, som er moderselskabet i HSH Nordbank Group. Banken har 57 filialer med internationale kontorer i New York, London, København, Paris, Amsterdam, Singapore, Shanghai og Luxembourg. Bankens aktiviteter er rettet mod private husholdninger, virksomheder samt offentlige institutioner, og dens kerneaktiviteter findes inden for shipping, transport og energi. HSH har endvidere aktiviteter på det internationale marked for fast ejendom. Fra sin danske filial styrer HSH sine aktiviteter inden for fast ejendom på det nordiske marked, som primært omfatter Danmark, Finland, Norge og Sverige.

Hamburg

Hamburg er en tysk forbundsstat, som enten direkte eller indirekte har interesser i flere forskellige virksomheder. Foruden Hamburgs nuværende aktiebeholdning i HSH, så råder Hamburg (direkte og indirekte) alene over aktier i ét andet finansielt institut i form af Hamburgische Wohnungsbaukreditanstalt A.ö.R., som ikke har aktiviteter på det danske marked.

Hamburg har en omsætning i Danmark på knap 9 mio. DKK, der kan henføres til virksomheden Farzheugwerkstätten Falkenried GmbH, som producerer og eksporterer komponenter til specialiserede fartøjer samt servicerer virksomhedens moderselskab Hamburger Hochbahn Aktiengesellschaft. Sidstnævnte driver bus og togdrift.

Schleswig-Holstein

Schleswig-Holstein er ligeledes en tysk forbundsstat, som foruden statens nuværende aktiebeholdning i HSH alene råder over aktier i to finansielle institutter i form af Bürgschaftsbank Schleswig-Holstein GmbH og Investitionsbank Schleswig-Holstein A.ö.R. De to institutter har ingen filialer og har derfor ingen aktiviteter i Danmark. Ud over de nævnte pengeinstitutter har Schleswig-Holstein heller ikke andre aktiviteter, som genererer en omsætning i Danmark.

2. Transaktionen

Aftalen mellem de to tyske forbundsstater og HSH indebærer, at de to stater opnår fælles kontrol med HSH via opkøb af nyudstedte aktier således, at de råder over mere end 50 pct. af samtlige aktier i HSH. Til dette formål indgår de to forbundsstater et jævnybyrdigt samarbejde ved at oprette et såkaldt "special purpose vehicle" i form af HSH Finanzfond A.ö.R. (i det efterfølgende HSH Finanzfond), som giver staterne fælles kontrol over HSH.

HSH Finanzfond opkøber nyudstedte aktier for ca. 22,4 mia. DKK. Forbundsstaterne har lige stor andel i det nævnte beløb, som resulterer i en aktiebeholdning i HSH på ca. 63-76 pct., afhængig af udstedelsesprisen på aktierne. HSHs nuværende aktionærer, udover de to forbundsstater, forventes ikke at deltage i kapitaltilførslen, hvilket betyder, at disses respektive aktiebeholdninger udvandes.

Transaktionen indebærer således at én aktionær, i form af HSH Finanzfond, opnår direkte kontrol over HSH modsat tidligere, hvor ingen aktionærer havde kontrol over HSH.

3. Jurisdiktion

HSH Finanzfonds opkøb af aktiemajoriteten i HSH udgør en fusion i overens-stemmelse med definitionen heraf i konkurrencelovens § 12a, stk. 1, nr. 2, idet HSH Finanzfond opnår den direkte kontrol over HSH.

Fusionen er omfattet af bestemmelserne i konkurrenceloven, herunder bestemmelserne om fusionskontrol, såfremt den opfylder omsætningstærsklerne i konkurrencelovens § 12. HSHs koncernomsætning i Danmark i 2008 var 13,3 mia. DKK, medens de to forbundsstater hver især havde en årlig omsætning på verdensplan, der oversteg 3,8 mia. kr.

Omsætningstærsklerne i konkurrencelovens § 12, stk. 1 er således oversteget, hvilket betyder, at fusionen er omfattet af konkurrencelovens bestemmelser om fusionskontrol, jf. konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 2. Det betyder, at overtagelsen skal anmeldes, jf. § 12b, stk. 1, og ikke må gennemføres, før Konkurrencerådet har godkendt den, jf. § 12c, stk. 5.

4. Markedsbeskrivelse

Pengeinstitutters aktiviteter opdeles i overensstemmelse med hidtidig praksis i tre bankmarkeder: Et detailbankmarked, et engrosbankmarked og et finansielt bankmarked.

Detailbankmarked

Detailbankmarkedet omfatter bl.a. betalings- og opsparingskonti, ind- og udlån, boliglån, billån, betalingskort og netbank samt rådgivning vedrørende forsikringer, værdipapirhandel og pensionsopsparing til private kunder og små og mellemstore virksomheder med en balance på under 350 mio. kr. Det geografiske marked er Danmark.

Engrosbankmarked

Engrosbankmarkedet omfatter pengeinstitutternes ydelser til større virksomheder med en balance på 350 mio. kr. eller derover vedrørende indlån, udlån, likviditetsstyring, international og national betalingsformidling, rådgivning, bl.a. i forbindelse med virksomhedsopkøb, værdipapirudstedelse, afdækning af risici mv. Det geografiske marked er internationalt.

Det finansielle bankmarked

Det finansielle bankmarked omfatter pengeinstitutternes handel med bl.a. værdipapirer, penge og valuta til og fra andre pengeinstitutter, børsmæglere mv. Styrelsen lader den endelige produktmarkedsafgrænsning, for så vidt angår det finansielle bankmarked, herunder om markedet kan opdeles i separate markeder for handel med værdipapirer, penge og valuta, stå åben, da det ikke har betydning for vurderingen af fusionen. Det finansielle bankmarked synes geografisk at kunne afgrænses internationalt, men der tages ikke endelig stilling, da det ikke har betydning for vurderingen af fusionen.

5. Parternes stilling på de relevante markeder

I overensstemmelse med afsnit 1 oven for er der intet overlap mellem de fusionerende parter aktiviteter. HSH er en lille aktør på det danske marked og de to forbundsstater har ingen aktiviteter på det danske marked. Det er derfor irrelevant at foretage yderligere undersøgelser vedrørende parternes stilling på det relevante marked.

6. Vurdering

Vurderingen af fusionens effekt på de relevante markeder tager udgangspunkt i parternes oplysninger og Konkurrencestyrelsens egne oplysninger om markederne.

Da de to forbundsstater ikke er aktive på det danske bankmarked sker der ikke en ændring af konkurrencesituationen på hverken detail- og engrosbankmarkedet eller på det finansielle bankmarked.

7. Konklusion

HSH Nordbank er i forvejen en lille aktør, og der er intet overlap mellem de fusionerende parter aktiviteter i Danmark. Der sker ingen tilvækst i parternes markedsandele i forbindelse med fusionen, som derfor hverken skaber eller styrker en dominerende stilling eller hæmmer den effektive konkurrence på anden vis.

Det konkluderes derfor, at Hamburg og Schleswig-Holsteins overtagelse af kontrollen med HSH godkendes, da fusionen ikke hæmmer den effektive konkurrence betydeligt, jf. konkurrencelovens § 12c, stk. 1, jf. stk. 2, 1. pkt.